

«Ақмола облысы табиғи су нысандарының экологиялық жағдайы»

2 бет.

Проблема чистоты в окружающей среде - задача каждого

3 стр.

РЕСПУБЛИКАЛЫҚ АРНАЙЫ ГАЗЕТІ • РЕСПУБЛИКАНСКАЯ СПЕЦИАЛИЗИРОВАННАЯ ГАЗЕТА

ЭКОЛОГИЯ Казахстана

www.aarhus.kz • www.iacoos.kz

№2(030) қыркүйек 2015 ж.
сентябрь 2015 г.

ҚАЗАҚСТАН ЭКОЛОГИЯСЫ

ОРХУС ОРТАЛЫҒЫ • ҚОРШАҒАН ОРТАНЫ ҚОРҒАУ АҚПАРАТТЫҚ - ТАЛДАУ ОРТАЛЫҒЫ
ОРХУССКИЙ ЦЕНТР • ИНФОРМАЦИОННО-АНАЛИТИЧЕСКИЙ ЦЕНТР ОХРАНЫ ОКРУЖАЮЩЕЙ СРЕДЫ

БРИФИНГ В СЦК С УЧАСТИЕМ ПЕРВОГО ВИЦЕ-МИНИСТРА ЭНЕРГЕТИКИ РК У.С.КАРАБАЛИНА

27 июля 2015 года на площадке Службы Централных Коммуникаций при Президенте Республики Казахстан состоялся брифинг с участием Первого Вице-министра энергетики РК Узакбая Сулейменовича Карабалина. В своем докладе, У.С. Карабалин рассказал представителям СМИ о текущей работе и перспективных планах Министерства энергетики Республики Казахстан по «Внедрению передовых реформ в недропользовании» в рамках реализации 100 шагов пяти Президентских реформ.

По словам Первого Вице-министра энергетики РК, в рамках компетенции Министерства энергетики Республики Казахстан, во исполнение поручений Главы государства Нурсултана Назарбаева в нефтегазовой сфере предусматривается реализация мероприятий по реформированию отрасли и внедрению передовых методов недропользования.

Шаг №74: «Повышение прозрачности и предсказуемости сферы недропользования через внедрение международной системы стандартов отчетности по запасам твердых полезных ископаемых CRIRSCO и запасам углеводородного сырья».

Минерально-сырьевой комплекс РК получает поддержку за счет увеличения объемов геологоразведочных работ. Причем международные рынки капитала являются одним из главных источников финансирования таких работ. Для определения перспективных направлений инвестиций в геологоразведку и просчета возможных рисков инвесторы используют независимый аудит публичной отчетности о запасах, выполненный организациями, входящими в международный «Реестр RORO». В связи, с чем особую актуальность обретает вопрос о создании казахстанской системы отчетности о запасах по международным стандартам, а также национальной организации, входящей в Реестр RORO.

Для этого Республике Казахстан необходимо решить следующие вопросы:

- Во-первых, в течении текущего года перейти на международную систему стандартов отчетности по запасам твердых полезных ископаемых CRIRSCO путем создания Национальной организации Казахстана CRIRSCO, а также в течение этого и следующего года разработать и внедрить международные стандарты.

- Во-вторых, на 2018 год запланирован переход на международную систему стандартов отчетности по запасам углеводородного сырья SPE-PRMS путем создания Национальной организации Казахстана SPE-PRMS, а также разработка и внедрение международных стандартов до 2018 года включительно.

- В-третьих, запланировано обучение отечественных специалистов составлению и аудированию геологической отчетности по ресурсам и запасам полезных ископаемых в соответствии с международными стандартами. Срок исполнения - 2015-2017 годы.

Благодаря вышеуказанным реформам и нововведениям в Республике Казахстан будет осуществлен переход на международные стандарты публичной отчетности CRIRSCO и SPE-PRMS, в результате чего повысится инвестиционная привлекательность минерально-сырьевого комплекса, будет обеспечено соблюдение паритета между интересами государства (по учету полезных ископаемых, сохранению налогооблагаемой базы, численности рабочих мест) и интересами недропользователей.

Шаг №75: «Введение для всех полезных ископаемых упрощенного метода заключения контрактов, используя лучшую мировую практику».

За период 1996-2014 годы затраты на геологоразведку по Республике Казахстан составляли 3 доллара США на квадратный километр. Из них всего около десяти процентов расходовались на геологоразведку малоизученных территорий Казахстана. Таким образом, следует констатировать, что геологическое изучение, поиск и геологоразведка особенно малоизученных территорий нашей страны имеют низкую инвестиционную привлекательность, и вполне логичным стал тот факт, что за последние 10 лет у нас не было открытий крупных месторождений нефти и газа.

Государственными органами Республики Казахстан, в целях стимулирования притока инвестиций в геологическое изучение, поиск и разведку, рассматриваются вопросы снижения налоговой нагрузки (НДС, импортные таможенные пошлины), устранение и сокращение административных барьеров и упрощение процедур.

Кроме того, планируется введение дифференцированного подхода к налогообложению посредством предоставления льгот и преференций в зависимости от сложности разработки месторождения, позволяющего инвестору рассчитывать на получение приемлемой нормы рентабельности.

Также позитивную роль может сыграть постепенное смещение налоговой нагрузки с оборота в сторону налогообложения прибыли.

Для обеспечения реализации поставленных задач большое внимание будет уделено созданию Консорциума на условиях государственно-частного партнерства, с дальнейшим исполнением Программы работ по проекту на 2016-2021 годы.

Кроме того, потребуются разработка Кодекса о Недрах, запланированная на 2015-2016 годы, внесение изменений в Налоговый Кодекс по вопросам снижения налоговой нагрузки при проведении работ по геологическому изучению, поиску и разведке, а также исполнение Контракта на геологическое изучение Прикаспийской впадины, начиная с 2016 и по 2021 годы.

Благодаря вышеупомянутым реформам планируется обеспечить:

- Трансферт в Республику Казахстан передовых технологий геологоразведочных работ;
 - Выявление перспективных направлений поиска нефти и газа;
 - Создание благоприятных условий для привлечения инвестиций в нефтегазовую и связанные с ней отрасли экономики, сервисную и сопутствующие инфраструктуры;
 - Прирост доказанных извлекаемых запасов как минимум в два раза (в н/в оцениваются 3.9 млрд. тонн);
 - Создание ресурсной базы в качестве «подушки безопасности» на случай возможных экономических потрясений;
 - Долгосрочная поддержка высокого уровня добычи нефти (ТОП-12) в мировом рейтинге.
- Реализация вышеупомянутых мер послужит обеспечению прозрачности отрасли, увеличению подтвержденных запасов полезных ископаемых, а также улучшению инвестиционного климата Республики Казахстан в проведении разведки и добычи нефти и газа.

Пресс-служба Министерства энергетики Республики Казахстан

КАЗАХСТАН НА ПУТИ К «ЗЕЛЕННОЙ ЭКОНОМИКЕ»

В посланиях Главы государства «Стратегия «Казахстан – 2050»: новый политический курс состоявшегося государства» и «Нұрлы жол — путь в будущее» определены четкие ориентиры на построение устойчивой и эффективной модели экономики, основанной на переходе страны на «зеленый» путь развития, и его принятие позволит модернизировать законодательную базу в сфере «зеленой экономики», то есть, в Республике Казахстан запланирован поэтапный переход к «зеленой экономике». Для этой цели Указом

Президента утверждена Концепция по переходу Республики Казахстан к «зеленой экономике».

В целях реализации Концепции Министерством энергетики разработан и внесен на рассмотрение в Мажилис Парламента Республики Казахстан проект Закона Республики Казахстан «О внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты Республики Казахстан по вопросам перехода Республики Казахстан к «зеленой экономике» (далее — Законопроект).

Законопроект позволит решить экологические вопросы и улучшит качество жизни населения.

Глава государства подчеркнул, что усилия государства будут направлены на привлечение новых инвестиций, развитие деловой активности и занятости населения, а также развитие транспортной, социальной, индустриальной, энергетической, жилищной инфраструктуры, реализацию проектов с международными финансовыми организациями.

Окончание на стр. 2

ПЕРЕХОД НА МЕЖДУНАРОДНУЮ СИСТЕМУ ОТЧЕТНОСТИ ПО УГЛЕВОДОРОДАМ SPE-PRMS ПЛАНИРУЕТСЯ В КАЗАХСТАНЕ С 2018 Г.

Переход на международную систему отчетности по запасам углеводородов SPE-PRMS планируется в Казахстане с 2018 года, сообщил КазТАГ первый вице-министр энергетики РК Узакбай Карабалин.

«Планируется на 2018 год переход на международную систему стандартов отчетности по запасам углеводородного сырья SPE-PRMS, путем создания национальной организации Казахстана SPE-PRMS а также разработки и внедрения международных стандартов до 2018 года включительно», — сказал У.Карабалин на брифинге по вопросам развития нефтегазового сектора в РК.

Он также отметил, что запланировано обучение отечественных специалистов составлению аудированной геологической отчетности по ресурсам и запасам полезных ископаемых в соответствии с международными стандартами. Обучение начнется уже в этом году и продлится до конца 2017 года.

«Благодаря вышеуказанным реформам и нововведениям Казахстан будет осуществлять переход на международные стандарты публичной отчетности по твердым полезным ископаемым — CRIRSCO, по углеводородам — SPE-PRMS. Повысится инвестиционная привлекательность минерально-сырьевого комплекса, будет обеспечено соблюдение приоритета между интересами государства по учету полезных ископаемых, сохранение налогооблагаемой базы, численности рабочих мест и интересами недропользователей», — считает первый вице-министр.

По его словам, для этих реформ требуется законодательное и финансовое обеспечение. Поэтому до конца 2016 года предусматривается разработка и внесение в парламент законопроекта о внесении изменений и дополнений в Кодекс о недрах и недропользовании.

До конца 2017 года также потребуются внесение изменений и дополнений в нормативно-правовые акты, регламентирующие процесс оценки месторождений.

SPE-PRMS — международный стандарт оценки и управления запасами углеводородов в недрах. Все запасы по стандарту SPE подразделяются на категории «Р» в зависимости от совокупной оценки целесообразности их разработки. SPE — оценивает вероятность наличия углеводородных ресурсов и экономическую эффективность извлечения запасов, учитывая возможности современных технологий и экологические нормы, налоги и актуальные цены на углеводороды, затраты на разведку, бурение, транспортировку и т.п.

CRIRSCO (Combined Reserves International Reporting Standards Committee) — международный комитет по стандартизации отчетов о ресурсах и запасах.

<http://dknews.kz/perehod-na-mezhdunarodnuyu-sistemu-otchetnosti-po-uglevodorodam-spe-prms-planirutsya-v-kazakhstan-s-2018-g/>

Окончание. Начало на стр. 1

Законопроект разработан в соответствии с поручением Президента Республики Казахстан, данным на открытии II сессии Парламента V созыва 3 сентября 2012 года и пунктом 8 Плана законопроектных работ Правительства Республики Казахстан на 2015 год.

Проектом Закона предлагаются меры по: дальнейшему эффективному использованию водных ресурсов; возобновляемой электроэнергетики; совершенствованию системы управления отходами;

развитию устойчивого и высокопроизводительного сельского хозяйства; снижению загрязнения воздуха; перехода к институциональным механизмам, улучшающим окружающую среду и экологическое качество жизни.

В проект Закона внесены изменения, касающиеся вопросов «зеленой экономики» в 10 законодательных актов:

Земельный кодекс Республики Казахстан от 20 июня 2003 года;

Водный кодекс Республики Казахстан от 09 июля 2003 года;

Экологический кодекс Республики Казахстан от 09 января 2007 года;

Кодекс Республики Казахстан об административных правонарушениях от 05 июля 2014 года;

Закон Республики Казахстан от 23 января 2001 года «О местном государственном управлении и самоуправлении в Республике Казахстан»;

Закон Республики Казахстан от 08 июля

2005 года «О государственном регулировании развития агропромышленного комплекса и сельских территорий»;

Закон Республики Казахстан от 21 июля 2007 года «О государственных закупках»;

Закон Республики Казахстан от 04 июля 2009 года «О поддержке использования возобновляемых источников энергии»;

Закон Республики Казахстан от 24 июня 2010 года «О недрах и недропользовании»;

Закон Республики Казахстан от 09 января 2012 года «О газе и газоснабжении».

Изменения и дополнения по разделу устойчивого использования водных ресурсов вносятся в целях:

усовершенствования и дополнения терминологии в области водных ресурсов, для раскрытия сути и смысла терминов;

внедрения мер направленных на рациональное и эффективное использование водных ресурсов (водосбережение);

внедрения современной системы классификации качества воды, для ее дальнейшего использования в системе экологического регулирования водопользования, то есть не пригодная для питья может использоваться для технических целей;

усовершенствования системы планирования уровня водопользования и сбора данных по использованию водных ресурсов, то есть исключить не нужный перерасход воды.

По разделу регулирования развития агропромышленного комплекса и сельских территорий:

Наделение компетенциями уполномоченного органа в области развития агропромышленного комплекса функциями по ведению государственного мониторинга и

оценки мелиоративного сельскохозяйственного посева и внедрению водосберегающих систем орошения.

По разделу энергосбережение, повышение энергоэффективности и развитию возобновляемой электроэнергетики:

утверждение целевых показателей развития сектора возобновляемых источников энергии (далее — ВИЭ), в том числе по видам ВИЭ;

создание резервного фонда при Расчетно-финансовом центре (далее -РФЦ) в целях обеспечения финансовых обязательств РФЦ перед объектами ВИЭ;

дополнение компетенции уполномоченного органа в части обеспечения планомерно развития ВИЭ и отбора проектов, включаемых в План их размещения;

совершенствование механизма присоединения к сетям Единой электроэнергетической системы РК.

По снижению загрязнения воздуха:

внесения ряда базовых терминов;

расширения компетенции уполномоченного органа в области охраны окружающей среды;

корректировки в системе мониторинга, отчетности и верификации по выбросам парниковых газов;

совершенствования распределения и выдачи квот на выбросы парниковых газов; унификации термина «метан угольных пластов».

В целях обеспечения внутреннего рынка РК сжиженным нефтяным газом и предотвращения спекулятивных операций предусматриваются поправки в части запрета на незаконный вывоз льготного сжиженного нефтяного газа, его перепродажу между га-

зосетевыми организациями, а также установление соответствующей ответственности за вышеуказанные нарушения, то есть по управлению отходами:

Стимулирование введения раздельного сбора бытовых отходов, отделение бумажного мусора от органических отходов, что позволит эффективно перерабатывать ТБО;

Переход к широкому применению переработки и вторичного использования полезных материалов из отходов;

Внедрение «зеленых закупок», где приоритет имеет продукция и товары, произведенные с использованием вторично переработанного сырья, для мотивации отечественных предпринимателей к использованию переработки ТБО;

Поэтапное внедрение принципа расширенной ответственности производителя с целью покрытия части расходов на сбор и утилизацию отходов, чтобы производитель был мотивирован и заинтересован, а не обязан.

И самое главное — принятие проекта Закона не предусматривает финансовых затрат из государственного бюджета. Его принятие позволит усовершенствовать законодательную базу в этой сфере, не влечет негативных социально-экономических последствий, будет способствовать совершенствованию мер по обеспечению развития «зеленой экономики» в Республике Казахстан, развитию экономики без нанесения вреда и нагрузки на окружающую среду.

Автор: Керей Бекберген Дүйсенбайұлы
Директор департамента зеленой

экономики
Министерства энергетики Республики
Казахстан

<http://energonews.kz/?p=2398>

«Ақмола облысы табиғи су нысандарының экологиялық жағдайы»

Су — елдің дамуының орнықтылығын анықтайтын, экономикалық құндылығы бар ресурс. Әлемдегі, оның ішіндегі еліміздегі орын алып отырған тенденциялардан байқауымызша, су мәселелері күрделене түсуде.

Су көздерін қорғау және ауыз суға қолжетімділік әлемдік қауымдастықтың маңызды мәселелерінің бірі болып отыр. Бұл мәселелер елімізді айналып өткен жоқ, су жетіспеушілігі олардың ластануымен күрделене түсуде.

Ақмола облысында «Қазгидромет» РММ-і су ресурстары жағдайы мониторингін жүргізеді. Облыс аумағындағы су мониторингісі 11 су нысанында (Есіл, Нұра, Ақ-бұлақ, Сары-бұлақ, Кетті-бұлақ, Жабай өзендері, Нұра-Есіл каналы, Астана су қоймасы, Қопа, Зеренді, Сұлтанкелді көлдері), Шортан-Бурабай курорттық зонасы аумағындағы жер үсті сулары мониторингісі 6 су нысанында (Кіші Шабакты, Бурабай, Үлкен Шабакты, Шортан, Сұлукөл, Карасье) жүргізіледі.

Сонымен бірге, Ақмола облысы бойынша Экология департаментінің зертханасы облыс аумағындағы негізгі жер үсті су нысандарының жағдайын әрдайым бақылап отырады. Егерде су нысандарының ластану жағдайы орын алса талдау барысында шаруашылық субъектілеріне шара қолданады.

Шортан — Бурабай курорттық зонасындағы Бурабай, Шортан (4-ші класс-ластанған), Қатаркөл, Үлкен Шабакты (5-ші класс-лас), Кіші Шабакты (6-ші класс-өте лас-негізнен су құрамында тұздың көп болуынан) көлдері негізінен адамдардың

шаруашылық әрекетінен ластануда.

Көп жылғы мөлiмeттерге қарағанда орташа алғанда жыл сайын көлдердің деңгейі 15-20 см-ге түсетін көрінеді. 1986-1997 жылдар аралығында Шортан көлінің деңгейі 2,18 м-ге, Үлкен Шабакты көлі — 1,5 м-ге, Кіші Шабакты көлі деңгейі 1,7 м-ге дейін төмендеген. Су деңгейінің төмендеуінің басты себебі — көлдерден шаруашылық мақсатта су жинау. 1980-ші жылдардан бастап Шүчье қаласының тұрмыстық, ауыз-су, өндірістік мақсаттағы су жинау көлемі — 1,3 млн.м³ құраған, бұл табиғи толығудан бірнеше есе көп. Қазіргі уақытта Шүчье қаласы ауыз суын Көкшетау қаласының өндірістік су торапынан алуда. Бурабай ауылы да 2013 жылдан бастап су жинауды ұңғымалардан және көлдерден алуды толығымен тоқтатып, Көкшетау су торапына қосылды.

Бурабай және Қатаркөл демалыс аумағы көріз жүйесімен жабдықталмаған. Локальді көріз ұңғыларының болуы, орталықтандырылған көріз жүйесінің жоқтығы көлдердегі одан да нашар жағдайды ұшықтырып отыр. Дегенмен, қазіргі уақытта Зеленый бор және Бурабай ауылдарында көріздік тазалау құрылысының құрылысы басталып кетті.

Шортан-Бурабай курорттық зонасындағы көлдер арасындағы ең ластанғаны — Қатаркөл көлі. Ақмола облысы бойынша экология департаментінің бақылаулары да негізгі көрсеткіштер бойынша ШРК-тен асып отырғанын байқатты. Түстілігі бойынша 40 есе, қышқылдануы бойынша 20 есе, ОБТ (БПК) бойынша 13 есе артылып отыр. Көлдің негізгі ластану себебі - шаруашылық-тұрмыстық ағын сулардың күйілуы, келіп құятын басқа салалардың болмауы.

Ақмола облысы бойынша экология департаменті Қатаркөл көлін Шортан-Бурабай көлдерін тазалау жобасына енгізуде бірнеше рет ұсынған болатын. Бүгінгі күні Министрлік осы көлді ҚР су ресурстарын басқару бойынша мемлекеттік бағдарламаны іске асыру жоспарына енгізуде.

Көкшетау қаласы іргесіндегі Қопа көлінің ластану деңгейі 2008-2011 жылдар аралығында 3-ші класс, 2012 жылы 4-ші класс, 2013 жылы 3-ші класс, 2014 жылы қайта 4-ші класс-лас көлдер қатарына қосылды.

Көлдің ластануының басты себебі — көлдің жоғары жағында орналасқан тұрғын үйлерден келетін ағын сулар және Қылшақты өзенімен келетін лас ағын сулар.

Қопа көлін қалпына келтірудің жалғыз және баламасыз техникалық жолы — толық балдырдан тазарту арқылы көл суының деңгейін 35 млн. м³ дейін жеткізу және судың тұрақты көлемін 223,0 м дейін төмендету. ТОО «Шпегель Қазақстан» фирмасы орындаған «Ақмола облысы, Көкшетау қаласы Қопа көлін лайлы тұнбадан тазарту» жобасы мемлекеттік экологиялық сараптамаға келіп түсті, бірақ толықтыруға қайта жіберілді. Рұқсаттама құжаттарын алу жұмысы және қажет қаржының бөлінуіне байланысты Қопа көлін тазарту жұмыстары жүргізілетін болады. Жобаны іске асыру төрт жылға жоспарланған. Сонымен қатар, жауын суларының құйылатын көріз желісін құру, Қопа көлінің жағалауын абаттандыру, қалпына келтіру Көкшетау қаласының бас жоспарына сәйкес жүргізілетін болады.

2014 жылдың тамыз айында «Аймақ және К» ЖШС-мен келісім-шарт жасалып, «Шортан-Бурабай курорттық зонасының Қарасу көлін тазалау» жобасын іске асыру бойынша 5 009 809 мың теңге, оның ішінде 2014 жылға 1 882 499 мың теңге бөлінген. Жобаның аяқталу мерзімі 2016 жыл.

Зеренді ауданындағы Зеренді көлінің жағдайы тұрақты. 2013 жылғы деректерге сүйенсек көл 3 классқа, яғни «орташа ластанған» деңгейде болды. 2014 жылы су сапасы нашарлап 4 классқа, «ластанған» деңгейге түсті.

Теңіз-Қорғалжын көлдер жүйесі. Бұл көлдер биоалуандылығына негізгі қатер туғызатын гидрологиялық режимнің және минералдану өзгеруі. 2005 жылдан бастап көлдердің бөгетінің бұзылуынан, 2006-2008 жылдары аралығында су деңгейі күрт төмендеп кетті, соңында су үсті және жағалау өсімдіктерінің қаулап өсуіне және де су маңы, суда жүзетін құстың санын төмендеуіне өкелді. 2008 жылдың қараша айында ҚР су комитетінің және қорықтың бірлескен жұмысы арқасында жергілікті топырақты пайдаланып бөгет уақытша жөнделген болатын, ал 2009 жылы бөгет кеңейтілді. Қазіргі уақытта бөгеттерді толығымен жөндеу қарастырылуда. Нұра — Сарысу СБИ және Су комитеті мәліметінше соңғы 7 жылда Нұра өзенінің деңгейінің түсіп кеткендігі айтылады. Көптеген мамандардың пайымдауынша, биылғы Нұра

өзенінде болған су тасқының себебі — жоғарыда аталған бар бөгеттердің тозуы, су жинау алаптарының жоқтығы екендігін растайды. Теңіз-Қорғалжын су жүйесінің 80 пайыздан астамы қар суымен толығатынын ескерсек, тасқының алдын алудың бірден бір жолы, су ағынын тиімді пайдалану үшін, су жинау алаптарымен бөгеттерді жөнге келтіру болып табылады.

2011 және 2013 жылдар аралығындағы Қазгидрометтің мәліметінше Ақмола облысы аумағымен ағатын Есіл, Нұра, Жабай өзендерінің жағдайы 3-ші класс, ал 2011-2012 жылдар аралығында 4-ші классқа «ластанған» көлдер қатарына енді. Осы көлдер арасындағы ең ірісі — Есіл өзені. Бастауын Қарағанды облысынан алатын өзен, Ақмола, Солтүстік Қазақстан облыстарын басып өтіп Ресей Федерациясына жалғасады. Көл 2014 жылғы мөлiмeттерге қарағанда 4-ші класс — «ластанған» жағдайда. 2011 жылы «Қазгидромет» мамандары Астана қаласы маңындағы Көктал ауылы жанында азот аммоний, нитриттар бойынша ЖЛ (жоғары ластану) тіркелген.

Облыс аумағындағы ірі өзендердің бірі, ұзындығы 144 км құрайтын — Шағалалы өзені. Қалған өзен көлдердің көпшілігінің ұзындығы айтарлықтай емес және жазда құрғап кетеді. Сондықтан бұл көлдерде «Қазгидромет» мониторинг жүргізбейді.

«Қазгидромет» мониторинг жүргізбейтін өзеннің бірі — Көкшетау іргесіндегі Қопа көліне келіп құятын Қылшақты өзені. 2008-2011 жылдары Ақмола облысы бойынша экология департаменті 2008 жылы қалалық көріз жүйесінде болған апаттық жағдайға байланысты талдауға су үлгісін алу жұмыстарын жүргізді. Нәтижесінде Қопа көлін және Қылшақты өзенін ластанғаны үшін «Көкшетау су арнасы» МҚКК-на айыппұл салынған болатын. Одан кейінгі жылдары көлді және өзенді ластану жағдайлары орын алған жоқ. «Көкшетау су арнасы» МҚКК-сі КНС-7 сорғышын қайта жөндеуден өткізді, тазарту құрылыстарына дейінгі көріз жүйелерін жанарту жұмыстарын жүргізді. Қала аумағындағы Қылшақты көлін түбін лайлы тұнбадан тазартудың ТЭН-ін (техникалық экономикалық негізде-месі) 2015 жылы құрастыру жоспарлануда.

Зертханалық талдауды бақылау бөлімі
Ақмола облысы бойынша
экология департаменті
Бас маман Нұрахмет А.А.

Проблема чистоты в окружающей среде - задача каждого

Административный центр Шортандинского района поселок Шортанды расположен в 60-и километрах от столицы нашего государства города Астаны и входит в границу пригородной зоны города Астаны в соответствии Постановления Правительства Республики Казахстан №71 от 16.01.2012 г. «Об установлении границ пригородной зоны и зоны особого градостроительного регулирования города Астаны». Кроме того, через районный центр проходит автобан Астана-Щучинск, и все это располагает к улучшению экологической обстановки и здоровому образу жизни населения региона. В районе проводится определенная работа по санитарной очистке и благоустройству населенных пунктов и поселка Шортанды. Проводятся ежемесячные по благоустройству и санитарной очистке населенных пунктов района, организуются экологические субботники и «чистый четверг» по очистке территории предприятия и учреждения. Но все эти меры, принимаемые для качественного улучшения экологической ситуации в районе, сегодня не эффективны.

С апреля по июль месяцы текущего года специалистами РГУ Департамента экологии по Акмолинской области в Шортандинском районе проведены 6 внеплановых проверок, из них 4 проверки произведены по требованию специализированной природоохранной прокуратуры Акмолинской области и 2 проверки по жалобе жителей поселка Шортанды. Также проведена плановая проверка коммунального предприятия ГКП на ПХВ «Шортанды Су» при акимате Шортандинского района, которая призвана выполнять основные работы по очистке и вывозке твердо бытовых отходов от трех населенных пунктов п. Шортанды, п. Научный, с. Дамса и, кроме того, обслуживает населения этих поселков по отводу сточных канализационных вод. Все эти проверки проведены в сфере по обращению с отходами производства и потребления и по сбросу сточных вод. Как показывают результаты проверки, жалобы, и обращения у населения возникают на почве серьезных недостатков в работе коммунального предприятия и местных исполнительных органов, ответственных за экологическое состояние населенных пунктов района. В

поселке Шортанды полигон твердо бытовых отходов юридически узаконен, однако, экологическое и санитарное состояние полигона не отвечает никаким нормам и требованиям. Границы полигона не имеют обваловку и ограждения, мусор и прочие отходы вываливаются, где кому вздумается и, вследствие чего, отходами загрязнены прилегающие территории пастбищных земель вокруг полигона ТБО. Отсутствуют аншлаги и пропускной пункт, въездные дороги к полигону завалены мусором, одним словом, обслуживание и содержание объекта для утилизации и захоронения отходов пущены на самотек. За допущенные нарушения экологических требований на руководителя ГКП на ПХВ «Шортанды Су» наложено административное взыскание по ст. 344 Кодекса РК. об административных правонарушениях.

Вообще, работа ГКП на ПХВ «Шортанды Су» ежегодно вызывает жалобы жителей села Дамса, расположенного вдоль автодороги Астана-Щучинск, по поводу загрязнения сточными канализационными водами прилегающих территории жилых домов ул. Велижанцова и водоохраной зоны реки Дамса. Из-за порыва канализационных магистральных труб в селе Дамса все стоки с многоэтажных домов и частного подворья с канализационной насосной станции сбрасываются на болото, так называемое в местном народе «Грунькино болото», расположенное в черте села и рядом с рекой Дамса. При весеннем половодье и дождевых вод стоки часто попадают в реку Дамса, которая имеет хозяйственно-питьевое значение для села Дамса, поселка Шортанды и Научный и других населенных мест, расположенных в пойме реки. Об этой проблеме в 2013 году была опубликована статья в газете «Акмолинской правде». Однако, этот вопрос для жителей Дамсы остается очень актуальным и нерешенным на сегодняшний день, стоки откачиваются одной ассенизаторской автомашиной, при большом поступлении стоков автомашина не успевает откачивать нечистоты, и стоки сбрасываются как прежде в болото.

На основании жалоб жителей с. Дамса проведены проверки совместно с прокуратурой района, отобраны образцы проб воды с реки Дамса испытательной лабораторией Департамента экологии Акмолинской области. В ходе плановой поверки от 16.06.2015 года анализы воды показали превышение ПДК по железу общему 6,2 раза, взвешенным веществам в 9,5 раза. По фактам превышение ПДК и загрязнение окружающей среды сточными водами в 2013 году предприятию была предъявлена претензия на сумму 431365 тенге и в 2014 году 599704 тенге и за истекший период 2015 года предъявлено 452020 тенге и наказаны ответственные лица коммунального предприятия административными штрафами.

Другим злободневным вопросом для населенных пунктов Шортандинского района является захламление и загрязнение зе-

мель твердо бытовыми отходами, которые ежегодно вывозятся населением и предприятиями на не узаконенные сельские свалки. Эти несанкционированные свалки ни за кем не закреплены, хотя расположены на землях сельских акиматов. Годами на этих свалках не проводилось сталкивание и буртование мусора и отходов, вследствие чего, они растянуты на все стороны и захламляют пастбища, поля. Как правило, эти свалки не обвалованы и ныне трудно определить их первоначальные границы. Все эти имеющиеся нарушения по обращению с отходами характерны для всех сельских акиматов Шортандинского района, за исключением акимата сельского округа Бозайгыр. Акимом сельского округа выполнены работы по обваловке полигонов твердо бытовых отходов в с. Бозайгыр и с. Ключи. В весенне-летнее время силами крестьянских хозяйств и предприятий проводится буртование и сталкивание мусора и отходов. Конечно, и тут есть вопросы, которые требуют решения со стороны руководства района о выделении денежных средств на оформление полигона ТБО, равнодушное отношение жителей сел и руководителей предприятия в оказании помощи по содержанию и обустройству полигона.

При проверке в апреле-мае акиматов сельских округов Дамса, Бектау, Шортанды выявлены серьезные нарушения по обращению с отходами производства и потребления. В селе Дамса возле многоэтажных домов находились огромные кучи твердо бытовых отходов, которые не вывозились с зимнего периода. В селе Бектау мусор и отходы вывозились на пастбищные угодья рядом с автодорогой Шортанды-Жолымбет, так как прежняя свалка была предельно заполнена, и подъездные пути забиты мусором за сотни метров. За допущенные нарушения требования ст. 292 Экологического Кодекса при обращении с коммунальными отходами на акимы выше названных сельских округов были наложены административные взыскания по ст. 344 Кодекса об РК. об административных правонарушениях.

Нередко вызывают справедливые нарекания со стороны жителей противоправные действия нерадивых руководителей предприятий поселка Шортанды. Так в июне месяце текущего года в адрес Департамента экологии поступила жалоба от жителей ул. Южная, Пушкина на владельца маслозавода ИП «Харсиева М.А.», который сбрасывает производственные стоки с молочного цеха на прилегающие территории жилых домов улиц Южная и Пушкина. При обследовании молочного завода совместно с заявителями писем было установлено, что производственные стоки, а именно жидкие отходы, которые вытекают за пределы территории маслозавода, распространялись на соседние улицы, образуя большие лужи со специфическим запахом кислого молока. Стеkanie производственных стоков с маслозавода ИП «Харсиева М.А.» происходило из-за изношенности канализационных

труб, которые пришли в негодность. На ИП «Харсиева М.А.» предъявлена претензия за причиненный ущерб окружающей среде и наложено административное взыскание по ст. 344 Кодекса об РК об административных правонарушениях. Как показала контрольная проверка, нарушения в производственной канализации устранены. Проложены новые пластиковые трубы взамен вышедшим из строя.

В начале июля месяца этого года опять жители поселка Шортанды улиц Пионерская, Пушкина и Южная обращаются в РГУ «Департамент экологии по Акмолинской области» принять меры в отношении ТОО «Казгру-Ходинг» мясо-комбинату, в том что последний круглосуточно сжигает отходы от мясопереработки на территории колбасного цеха. В ходе проверки установлено, что предприятие в контейнерной площадке для сбора и хранения твердо бытовых отходов в металлических контейнерах сжигает отходы от мясопереработки. При этом на близлежащие дома улиц распространяется едкий дым и запах горелого мяса, что в летний период невыносимо дышать как на улице, так и в квартирах. За допущенные нарушения по утилизации и обезвреживанию отходов переработки мяса предприятию и его руководителю наложены административные штрафы по ст. 321 ч.1 и по ст. 336 Кодекса об РК. об административных правонарушениях. Предприятию выдано предписание по недопущению подобных нарушений и принятию меры по утилизации и обезвреживанию отходов, согласно экологическим и санитарно-эпидемиологическим требованиям.

Анализ проведенных инспекторских проверок показывает, что ответственные должностные лица и руководители халатно относятся к вопросу соблюдения экологических и санитарно-эпидемиологических требований по обращению с отходами производства и потребления, не должным образом выполняют природоохранные мероприятия. Но самое недопустимое, когда представители местных исполнительных органов не хотят поднимать и решать эти злободневные вопросы на своих уровнях.

В Экологическом Кодексе Республики Казахстан в главе 42, статья 288 определены права и обязанности физических и юридических лиц, что в процессе хозяйственной деятельности обязаны предусмотреть меры безопасного обращения с отходами, соблюдать экологические и санитарно-эпидемиологические требования и выполнять мероприятия по их утилизации, обезвреживанию и безопасному удалению.

В заключении хочу пожелать всем, чтобы соблюдали порядок и чистоту не только в собственных квартирах, но и на Маленькой Планете, по имени Земля.

Главный специалист
Департамента экологии
по Акмолинской области
Х. Рамазанов

ҚР Энергетика министрлігі және Қостанай облысының әкімдігі арасында «Қазақстанда күшті органикалық ластағыштарды басқаруды медициналық қалдықтарды оңтайлы басқару және жоспарлау ұлттық процессіне интеграциялау, орындаудың Ұлттық жоспарын жаңарту» атты Біріккен Ұлттар Ұйымының Даму бағдарламасының (БҰҰДБ) және Қазақстан Республикасы Үкіметінің бірлескен жобасы шегінде ынтымақтастық туралы меморандумды іске асыру

2013 жылы мемлекеттік экологиялық саясаттың стратегиялық құжаты - «Жасыл экономикаға» көшу тұжырымдамасын қабылдап, Қазақстан қоршаған ортаны қорғау мен «жасыл» дамуды маңызды мемлекеттік басымдықтардың қатарына қойды. Өндіріс қалдықтарын басқару және тұтынудың мемлекеттік саясатын

қалыптастыру, сондай-ақ химиялық заттарды реттеудің заңнамалық тетіктерін жетілдіру осы құжаттың басым бағыттарының бірі болып табылады.

2014 жылғы қаңтардан бастап «Қазақстанда күшті органикалық ластағыштарды басқаруды медициналық қалдықтарды оңтайлы басқару және жоспарлау ұлттық

процесіне интеграциялау, орындаудың Ұлттық жоспарын жаңарту» атты Біріккен Ұлттар Ұйымының Даму бағдарламасының (БҰҰДБ), Жаһандық экологиялық қор және Қазақстан Республикасы Үкіметінің бірлескен жобасын іске асыру басталды.

Жалғасы 4 бетте

Жалғасы. Басы 3 бетте

Жобаның басты мақсаты Қазақстанда медициналық қалдықтарды онтайлы басқаруды алға жылжыту арқылы қоршаған орта мен адамдардың денсаулығы үшін өдейі емес түзілетін күшті органикалық ластануларды (КОЛ) және басқа зиянды заттардың шығарындыларын азайту, сондай-ақ елге Стокгольм Конвенциясы бойынша оның тиісті міндеттемелерін орындауда жәрдемдесу боп табылады.

Бірлескен жобаны іске асыру мақсатында 3 сынамамы өңір бекітілді — Қостанай, Шығыс-Қазақстан облыстары және Астана қ.

2014 жылғы қыркүйек айында ҚР Энергетика министрлігі және Қостанай облысының әкімдігі арасында «Қазақстанда күшті органикалық ластануларды басқаруды медициналық қалдықтарды онтайлы басқару және жоспарлау ұлттық процессіне интеграциялау, орындаудың Ұлттық жоспарын жаңарту» атты Біріккен Ұлттар Ұйымының Даму бағдарламасының (БҰҰДБ) және Қазақстан Республикасы Үкіметінің бірлескен жобасы шегінде ынтымақтастық туралы меморандумға қол қойылды.

БҰҰДБ медициналық қалдықтарды қайта өңдеу проблемасын шешу бойынша мәселе пысықталуда.

Қостанай облысының аумағында сынамамы ретінде мына медициналық мекемелер анықталды: «Облыстық аурухана» МКҚК, «Жітіқара ОАА» МКҚК, «Қостанай наркологиялық диспансер»

ШЖҚ МКК. Жобаның негізгі мақсаттары: осы медициналық мекемелердің базасында медициналық қалдықтармен айналысудың қолданыстағы жүйесін бағалауды жүргізу; оны жақсартуға ұсыныстар беру; облыс үшін медициналық қалдықтарды басқару жоспарын әзірлеу; сынапты термометрлерді баламалыға ауыстыруды жүргізу. Сонымен бірге «Қостанай наркологиялық диспансер» ШЖҚ МКК теңгерімінде тұрған медициналық қалдықтарды жағу бойынша қондырғыны жағу процессін жоққа шығаратын технологияға ауыстыру туралы шешім қабылданды.

Жоба шегінде медициналық қалдықтарды көдеге жарату бойынша ең үздік қол жетімді технологияны таңдау жоспарлануда, қажет болған жағдайда, сонымен бірге икемдеу бойынша жұмысты жүргізу, медициналық қалдықтарды басқаруды жақсарту үшін институционалды-құқықтық ұсынымдарды әзірлеу және сынамамы медициналық мекемелерде медициналық қалдықтарды жоюға арналған қондырғыларды анықтап қабылдау да көзделген.

Жобаны іске асыру кезеңінде медициналық қалдықтарды қайта өңдеу бойынша қондырғының жұмысына мониторинг жүргізілетін болады. Қауіпті медициналық қалдықтарды тасымалдау үшін Еуропалық қауіпті жүктерді халықаралық жол тасымалдау туралы келісімнің талаптарына сәйкес келетін көлік құралдарын сатып алу және қолданыстағы көлік құралдарын қайта жабықтау жоспарлануда.

Осылайша, Жобаны орындау нәтижесінде

КОЛ және медициналық қалдықтарды басқарудың ең онтайлы әдістері анықталып ұсынылатын болады. Сынамалы өңірлер мен сынамамы ауруханалардың негізінде медициналық қалдықтарды басқарудың Ұлттық жоспары әзірленетін болады.

БҰҰДБ, Жобаны іске асыру шегінде, 2014 жылғы қазан айында Қостанайда денсаулық сақтау ұйымдары мен басқа мүдделі тараптардың қызметкерлерінің хабардарлығын арттыру үшін медициналық қалдықтарды басқару бойынша оқыту семинары өткізілді. Өткен жылдың қараша айында БҰҰДБ «Латвияның мысалында медициналық қалдықтарды басқарудың халықаралық тәжірибесі» атты тақырыпқа Латвияға таныстыру саяхаты ұйымдастырылды.

Ағымдағы жылдың 1 маусымында Қостанайда медициналық қалдықтарды басқару бойынша халықаралық сарапшының, мүдделі мемлекеттік органдардың қатысумен қауіпті медициналық қалдықтарды залалсыздандыру қондырғысы, Жобада ұсынылатын сынаптық термометрлерді ауыстыру және технологиясын негіздеу мәселелері бойынша жұмыс кенесі өтті. Медициналық қалдықтарды басқарудың Өңірлік жоспары жобасының ақырғы нұсқасы ұсынылды. Сынамалы қондырғыларды орналастыру бойынша ұсыныстар қаралды.

Облыста Жобаны іске асыру барлық мүдделі мемлекеттік органдардың қатысуымен Қостанай облысы әкімдігі табиғи ресурстар және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасының басшылығымен

және қолдауымен жүзеге асыруда.

Анықтама үшін: Қостанай облысының аумағында облыстың емдеу-профилактикалық ұйымдарында жыл сайын 160 тоннадан астам қауіпті медициналық қалдықтар түзіледі.

2004-2012 жылдары қабылданған ҚР Денсаулық сақтау министрлігінің санитарлық-гигиеналық талаптарына сәйкес қатты тұрмыстық қалдықтардың полигондары мен үйінділерінде жұқпалы аурулы қалдықтарды орналастыруға тыйым салынған. Осыған орай қауіпті медициналық қалдықтарды жою негізінен жағу жолымен жүргізіледі, бұл атмосфераға жоғары уытты заттардың, соның ішінде күшті органикалық ластанулардың (КОЛ) шығарылуына өкеп соғады, бұл өз кезегінде өңірдегі экологиялық жағдайдың нашарлауына өкеп соғады.

КОЛ – адамның денсаулығына және қоршаған ортаға күрделі жаһандық қауіп төндіретін жоғары қауіпті химиялық заттардың сыныбы. КОЛ ерекше белгісі болып химиялық және биологиялық ыдырауға жоғары тұрақтылығы табылады, олар қоршаған ортада сақталуға, биомассада шоғырлануға және тағам тізбектері бойынша ауысуға қабілетті. Осы заттар ерекше уытты, өмбебап жасушалы зәр болып табылады.

Қостанай облысының Табиғи ресурстарды және табиғатты пайдалануды реттеу басқармасы С.Арсентьева

«ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ ҚАЛАШЫҚ» ТҰЖЫРЫМДАМАСЫ БӘМ ОНЫҢ ЭКОЛОГИЯҒА, ҚОҒАМҒА ҚАТЫСТЫЛЫҒЫ

Бүгіндері «эко-қоныс», «эко-қалашық» деген жаңа ұғымдар дүниежүзі аумағында айтылып қана қоймай, көптеген аймақтарда іс жүзінде көрініс тауып, сол аймақтардағы елдердің абыройын паш етіп, солардың орнықты даму жолына түбегейлі бетбұрыс жасай бастағандарының айғақты дәлелі болуда. Соңғы кездері **eco-villages, eco-towns, eco-cities** — экологиялық ауылдар, қалашықтар мен қалалар деген ұғымдармен қоса, **radical home** — үй туралы түбірлі өзгерістер енгізілген көзқарасқа негізделген қоныс — үй-жай құрастыру, **dynamic home** — түрленіп-құбылып отыратын көп функциялы үйлер, **smart home** — басқаруы ақылды жүйелерге негізделген үйлер т.т. соларға үндес жаңа ұғымдар пайда болуда. Тіптен, құрамында 15 мыңдай мүшесі бар халықаралық «**The Global Eco-village Network (GEN)**» — «Жаһандық эко-ауылдар торабы (ЖЭТ)» деп аталатын эко-қоныстар қоғамдастығы да құрылып қойған. Ол «**UN Best Practices**», «**UN-Habitat**», «**Gaia Consulting Group**», «**International Communal Studies Association**», «**European network of the sustainable cities of Europe**» секілді жаһандық деңгейдегі құрылымдар арқылы бүкіл дүниежүзі аумағында — жер-жердегі экологиялық қоныс тебушілерге қолғабыс және донорлық көмек көрсетуде.

СЫРТТАН ДОНОРЛЫҚ КӨМЕК БОЛСА — ҚҰБА-ҚҰП, ӘМСЕ БОЛМАСА ШЕ? ТӘУЕКЕЛ ТҮБІ — САРЫ АЛТЫН...

Әлемдегі ең зор экологиялық апат тудырған (18 мың км² жер көлемін алып жатқан, 2 жарым млн. халықты қамтып отырған, Жапонның Хиросима һәм Нагасаки қалаларына 1945 тасталған екі атом бомбасы таратқан радиация мөлшерінен 2 жарым мың есе көп радиация сәулеленуін қоздырған) Семей ядролық сынақ полигонынан (СЯСП) зардап шегіп, тоз-тозы шығып, туып-өскен жерлерін тастап кетуге мәжбүр болып, Астанаға қоныс аударған отандастарымызды әлеуметтік жағынан қорғауды, ден-саулық тұрғысынан сауықтандыруды көздеп отырған «Семей-ЯП» ҚҚ ұсынған «Қайырымдылық қалашығы» — астаналық өңірдегі құрылысын салуға сол жоғарыда аттары аталған халықаралық ұйымдарды жұмылдырсақ, құба-құп болар еді. Сол Жапон қалаларының жапа шеккен тұрғындары мен 1986 жылғы Чернобыль АЭС жарылуынан зардап шеккен Украина һәм Беларусь тұрғындары өз елдерін-

де көріп отырған әлеуметтік қорғалуына, медициналық көмегіне қосымша көптеген халықаралық қайырымдылық ұйымдардың шапағатына бөленіп отырғаны жасырын емес. Ал бүкіл социалистік лагерь елдеріне (Экономикалық өзара көмек қауымдастығы — СЭВ, басқа сөзбен айтқанда, Ұжымдық қауіпсіздік елдері құраған мемлекеттер) 40 жылдай «ядролық қорған» болған біздің елдің үш облысының жұртына шеттен көрсетіліп жатқан сауықтандыру көмегі некен-саяқ — жоқтың қасы. Сол сынақтардың залалды жақтарын біздің жұрттың еншісіне қалдырып, пайдалы «игіліктерін» иеленіп қалған Ресейден де ондай көмек болған емес, «ендігіде өз жараларыңды өздерің қасыңдар!» дегендей сынай танытуда. Тіптен, біздің елге екінші құбыжығын — өздерінің жасақтап, басқаға өткізе алмай отырған АЭС жобаларын тықпалауда. Бүгінгі жаһандық деңгейдегі климаттық катаклизмдер мен табиғи апаттар өршіп тұрған заманда, тағы сол Жапониядағы абсолютті қауіпсіз деген «Фукусима» АЭС жарылысынан туындаған залалдар дүниежүзіне тарап, әлем халқын үрейдің астына алып отырған уақытта ресейліктердің тағы бір арандатуына көне салуға болмас. Керісінше, қазірдің өзінен бастап, өздігінен қалпына келіп отыратын энергия көздеріне негізделген экологияға еш нұқсан келтірмейтін энергетикалық технологияларға түбегейлі бетбұрыс жасайтын күн туды: біздің еліміз бен жеріміз Күн энергиясын, жел энергиясын, биоотын энергиясын, су мен ауа энергиясын өндіруге Еуропа мен Азия елдерінің ішіндегі, яки Еуразия суперконтинентін құрайтын кең-байтақ кеңістіктегі ең қолайлы мекен екендігін ғалымдар дәлелдеп те қойған. Осы бағыттағы энергия молшылығын қамтамасыз ететін технологияларды жоғарғы интеллектуалды дәрежеде жасақтап, алыс-жақын көршілерге, басқа континенттерге «**Made in Kazakstan**» деген брендпен неге таратпасақ?! Энергия көздерінің осы түрлері органикалық көздеріне қарағанда әлдеқайда тиімді бола алатындығына Еуропадағы көптеген дамыған елдердің тұтынып отырған энергиясының 30-50 пайызына дейінгі мөлшерін бүгіндері өздігінен қалпына келетін энергия көздері беріп жатқаны бұлтартпас дәлел бола алады. Барған сайын бұл көрсеткіш арта бермек, түптің-түбінде ол 100% да жетпек.

Бір жағынан эко-қалашық, екіншіден, «қайырымдылық қалашығы» болмақ жаңа қоныс Астана шаһарының аумағында салынып, еліміздегі ең алғаш «жасыл технология» қағидасына толық сай келетін елді-мекен болады.

Демек, ондай қалашықтың өзіндік жасампаз ерекшеліктері — өркениеттік жәдігерлері, тұрмыстық технологиялары, тыныс-тіршілік философиясы болары да хақ. Міне, енді осы мәселені егжей-тегжейлі талқылап, оның тұжырымдамасына тоқталайық.

«ҚАЙЫРЫМДЫЛЫҚ ҚАЛАШЫҚ» ТҰЖЫРЫМДАМАСЫ

Тарих қойнауына тереңдеп, кейбірі ескерулі және шым-шымдап сақтаулы, ал кейбірі жер бетінен мүлде жоғалып, ғайып болып кеткен өркениет ошақтарына (ӨО) үңілетін болсақ, олардың үш құрамдас жүйелік құрауыш-жасауыштары болғандығын байқау қиын емес. Соларды біз «өркениеттік жәдігерлер — ӨЖ», «тұрмыстық технологиялар — ТТ», «тыныс-тіршілік философиясы — ТФ» деп атауды ұйғардық: егер де ӨЖ кез-келген аталмыш ӨО материалдық құрауышы болса, ТТ — ӨО үшін жасампаздық тетігі, ал ТФ аталмыш ӨО үшін рухани-болмыстық құрауыш-жасауышы болатыны сөзсіз [1]. Осы тұрғыдан «Ахау-Семей» — қайырымдылық қалашығын тұжырымдамалық мән-мағынада талдап көрейік.

Өркениеттік жәдігерлері

- Шектеулі қабатты көшпелі қоныс кешендері (ҚК): өр кешеннің ортасында парк, ал өр үйдің астыңғы қабатында автопаркинг болады;
- Сауықтандыру-ақпараттық һәм мұражай жайғасқан қалашық орталығы (реабилитациялық һәм мұрағаттық орталығы);
- Үлкенді-кішілі инновациялық өндіріс орындары;
- Танхаус — жан-жағы саяжайлармен көмкерілген біркелкі коттедждер ауылы;
- Емханалар мен ауруханалар;
- Сауықтырғыш ағаштар мен өсімдіктер паркі және де жеміс ағаштары отырғызылған саяжайлар;
- Денешынықтырумен және спортпен сауықтырғыш, қымзыбен, шұбатпен және өртүрлі минералды сумен, балшықпен емдеу орындары мен орталықтары — профилакторийлер мен шипажайлар;

- Жылыжайлар мен бау-бақшалар, гүлзарлар мен көкөніс алқаптарында өндіріліп алынған өнімдерді сақтайтын қоймалар мен қамбалар.

Тұрмыстық технологиялары

- Жылу беру және ыстық сумен қамтамасыз ету жүйесі толықтай арқандық-құйындық көпіршік-атар Ранк-Хилл жылыту құбырының (АҚ-ҚЖК) онтайландырылған — интенсивтендірілген жүйесіне һәм соның жетілдірілген жүйелік нұсқаларына негізделмек (ИЖЖ); экологиялық тұрғыдан қауіпсіз бола отырып, бүгінге дейін үлкенді-кішілі қалаларда аса кең қолданыстағы экстенсивті жылыту һәм ыстық сумен қамтамасыз ету жүйесін (ЭЖЖ) түбегейлі ауыстырмақ; ИЖЖ материалдық ресурсы ретінде көдімгі қолданыстағы салқын су мен ауа қолданылса, энергетикалық ресурсы ретінде Күн және жел энергия көздері пайдаланылмақ; сондықтан да биік үй болсын немесе коттедждер болсын осы материалдық және энергетикалық ресурстармен қамсыздандырылып жобаланады және жабдықталады [2]-[5];

- Бүкіл құрылыс экологиялық жағынан таза, өртке қауіпсіз жергілікті құрылыс материалдарынан және де ресурс үнемдеудің тиімді инновациялық технологиялары көмегімен атқарылмақ;

- «Ахау-Семей» қалашығы — эко-қалашық талаптарына сай — үй туралы түбірлі өзгерістер енгізілген көзқарасқа негізделген қоныс — үй-жай құрастыру, — түрленіп-құбылып отыратын көп функциялы құрылыстардан, басқаруы ақылды жүйелерге негізделген үйлерден, өндірістік гимараттардан, қоғамдық және жұмыс орындарынан тұруы тиіс;

- Жарық беру жүйесі толығымен Күн және жел энергия көздерін пайдалануға негізделмек (жергілікті электр энергетикалық көздері де пайдаланыла алады, бірақ олар ТЖ кезінде немесе өздігінен қалпына келіп отыратын энергия көздерінің толық қолжетімділігі орын алғанша ғана болмақ);

- Өр ҚК төбесінде, карниздерде, терасаларда «Әдем» бағына ұқсас бау-бақшалар, гүлзарлар мен кішігірім көкөніс алқаптары болады да, онда жылыжайларды қосқанда «Ахау-Семей» тұрғындарына жылдың кез-келген мезгілінде қажетті һәм жеткілікті жас өнім өндірілмек;

- Төбелерде сонымен бірге Күн және жел энергия көздерінің комму-

никациялары мен байланыс коммуникациялары жайғастырылады;

- Үйлер мен ғимараттардың астыңғы — жертіле қабаттарында автотаркингтер мен ТКШ мүліктері мен коммуникациялар жайғастырылмақ;
- Ауаларда тұрғындардың күнделікті тұрмыс-тіршілігіне ыңғайлы һәм сауықтырғыш болатындай көгалдандыру, абаттандыру ойластырылып, балалар ойнайтын һәм спорт алаңқайлары, демалыс мүйістері жасақталмақ;
- Үлкенді-кішілі жаңғырмалы өндіріс орындарында — инновациялық тауарлар мен бұйымдар шығаратын шағын зауыттар мен цехтарда мини-маркеттерде негізінен осы қалашықтың тұрғындары жұмыспен қамтылмақ, ол үшін бүкіл қалашық тұрмыс-тіршілік өлеуеті мүгедектер мен жарымжан адамдардың да жүріп-тұруына, басқалармен қоян-қолтық араласып ем-дом қабылдап, дем алып, жұмыс істеулеріне қолайлы етіп жасақталмақ;
- Фекалды-канализациялық суларды өңдеп, тазартып өндірістік қажетке, ТКШ қажетіне жаратудың инновациялық технологияларын жобалап, енгізу жоспарлануда, Еуропа, Азия мен Американың дамыған елдерінде ондай бар.

Тыныс-тіршілік философиясы

- Ата-бабаларымыз ықпалы заманнан-ақ армандаған «Жерұйық» пәлсапасы;
- Көк Аспан — Жер үсті — Жер асты, қысқаша айтқанда, табиғатпен біте-қайнарудың сақ-түркілік дәуірлердегі «Су-Жер» пәлсапасы;

- Қазақы тұрмыс-тіршіліктің өзегі болған «Жеті Қазына» пәлсапасы;
- Жаһандандудың кезінде алдын алған, соның нәтижесінде Еуразия саһара-сайын даласын қиыр шығысынан батыс шегіне дейін емін-еркін шарлатқан «Халықтардың Ұлы Көші» пәлсапасы;
- Қорқыт-Ата заманынан сақталып қалған «Бақы-Дәруіш» пәлсапасы;
- Арыстанбаб, Ахмет Иассауи заманынан келе жатқан «Сопылық, ислами имандылық» пәлсапасы;
- Қазақ қазақ болғалы, хандық болып қонғалы заманнан келіп жеткен «Хандық дәурен мен қанаанат құру, жер мен елді түгендеу» пәлсапасы;
- Абай, Шөкәрім бабаларымыздың «Өркениетті ел болу, тереземіз басқалармен тең болу» философиясы;

Мінеки, осынау сабақтастығын сақтап, жалғастығын тауып келе жатқан, халықтың рухын төмендетпейтін, рухани байлығын игіліктен игілікке кенелтіп келе жатқан ұлттың өзіндік тыныс-тіршілік философиясы Семей ядролық сынақ полигонынан айықпастай жапа шеккен елдің еңсесін көтереді деп сенеміз және де сол жерде туып-өскен халық сондай қамқорлыққа лайық.

Қорытынды: Ендігіде бойын тіктеген ел-жұрт «Ахау-Семейдей» техника мен технологияның өлемдік деңгейде ең озықтарымен жабдықталған эко-қалашық салып, Елбасының «Жалпыға ортақ еңбек қоғамына қарай 20 қадам», яки «Жапай еңбектенудің зайырлы еліне айналуының 20

қадамы» философиялық парадигмасымен толыққан «Мөңгілік Ел» болуға бетбұрыс жасаудың заманауи философиясымен рухани қаруланып, дүниежүзіндегі алдыңғы қатарлы 50 елімен үзентілес дамудың тұрақтанған жолына түспек.

ӘДЕБИЕТТЕР:

Манабаев Б.С., Әзен Е., Мұқанова Қ., Әубәкіров Ж. Бәсекелестік негізі — арқандық-құйындық көпіршік-атар ноосфералық төсіл-айла. // Қазақстанның ұлттық бәсекеге қабылеті — теориясы, тәжірибесі, болашағы: ҚР төуелсіздігінің 15 жылдығына арналған Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конф. материалдары. — Алматы: NV-service, 2006. — 272-274 бб.

Әубәкір Д.Ә. Инновацияға бастар арқандық-құйындық көпіршік-атар төсіл-айла есеп-қисабы. // Қазақстанның ұлттық бәсекеге қабылеті — теориясы, тәжірибесі, болашағы: ҚР төуелсіздігінің 15 жылдығына арналған Халықаралық ғылыми-тәжірибелік конференциясының материалдары (7-8 желт. 2006 ж., Алматы). — Алматы: «NV-service» ЖШС, 2006. — 408-410 бб.

Әубәкір Д.Ә. Отынсыз жылынып, ыстық суға қарық боласыз. // Астана хабары газеті. — №94. 2007.

Әубәкір Д.Ә., Әзен Ерабылай. Максвелл демонның хаос, торнадо түсініктері арқылы энергетиканың пайдалы көзіне айналдыру жолы. // Бейсызқтық жүйелердегі хаос және реттелген құрылымдар. Теория және тәжірибе (3-4 қазан, 2008 ж.). — Астана: ЕҰУ, 2008. — 233-236 бб.

Әубәкір Д.Ә. Жүйелер теориясының негіздері. Оқулық. — Астана: ЕҰУ басп., 2011. — 500

Аңдатпа: Бұл Д.Ә. Әубәкірдің «Семей-ЯП» қоғамдық қоры қорытындылаған «қайырымдылық қалашық» тұжырымдамасы» атты баяндамасында халықаралық арнайы ұйымдардың донорлық көмегімен және де өз күшімізбен кезінде һәм қазір де Семей ядролық сынақ полигонынан зардап шеккен, содан жер-жерге көшуге мәжбүр болған отандастарымыз үшін Астанада «Ахау-Семей» эко-қалашығын қайырымдылық қалашық ретінде салып, оларды жаппай сауықтандыру, ден-саулықтарын қалпына келтіру және жұмыспен қамту тұжырымдамасы жасалды. Әлбетте, бұл орталыққа оқтын-оқтын келіп, басқа да аймақтардың апатты құбылыстарынан жапа шегіп ден-саулықтарына нұқсан келген тұрғындары да емделмек: «Жапустин яр», Арал теңізі аймағы, «Барса-келмес» т.т.

Автор жайлы дерек:
Дәуренбек Әзенұлы Әубәкір, ф.-м.ғ.к., философия ғылымдарының докторы, Астанадағы «Семей-ЯП» ҚҚ Төрағасының орынбасары, Л.Н.Гумилев атындағы Еуразия ұлттық университеті профессоры, Халықаралық ақпараттандыру академиясының академигі, Халықаралық экологиялық қауіпсіздік пен табиғат тұтыну адемиясының академигі.

Экологическое нормирование

Целью экологического нормирования являются регулирование качества окружающей среды и установление допустимого воздействия на нее, обеспечивающих экологическую безопасность, сохранение экологических систем и биологического разнообразия. В процессе экологического нормирования устанавливаются нормативы качества окружающей среды, нормативы эмиссий и нормативы в области использования и охраны природных ресурсов.

К нормативам качества окружающей среды относятся:

- 1) нормативы, установленные в соответствии с химическими показателями состояния окружающей среды, в том числе нормативы предельно допустимых концентраций, включая радиоактивные вещества, ориентировочно безопасных уровней химических веществ;
- 2) нормативы, установленные в соответствии с физическими показателями состояния окружающей среды, в том числе предельно допустимых уровней шума, вибрации, магнитных полей, радиоактивности, тепла и иных физических воздействий;
- 3) нормативы, установленные в соответствии с биологическими показателями состояния окружающей среды, в том числе видов и групп растений, животных и других организмов, используемых как индикаторы качества окружающей среды, а также нормативы предельно допустимых концентраций микроорганизмов, которые регламентируются санитарно-эпидемиологическими правилами и нормами, гигиеническими нормативами;
- фонитет почв, содержание гумуса, показатели водной и ветровой эрозии почв, их заболочивания, засоления, осолонцевания и другие почвенные характеристики земель;
- лесистость и облесение территории, захламленность леса, санитарное состояние лесов, другие количественные и качественные показатели отдельных участков лесного фонда;

- нормативы качества воды для использования в питьевых и иных целях;
- иные нормативы состояния природных ресурсов, предусмотренные законодательством Республики Казахстан;
- 4) иные нормативы качества окружающей среды, предусмотренные законодательством Республики Казахстан.

В целях установления нормативов предельно допустимых концентраций уполномоченным государственным органом в области санитарно-эпидемиологического благополучия населения ведется государственная регистрация потенциально опасных химических веществ, включающая классификацию вредных веществ в зависимости от степени их опасности. На территории Республики Казахстан допускается применение химических веществ, прошедших государственную регистрацию. Порядок установления нормативов предельно допустимых концентраций и ориентировочно безопасных уровней веществ определяется законодательством Республики Казахстан о санитарно-эпидемиологическом благополучии населения, об охране, воспроизводстве и использовании животного мира, земельным законодательством Республики Казахстан. Нормативы состояния природных ресурсов устанавливаются в соответствии с законодательством Республики Казахстан по каждому виду природных ресурсов.

К нормативам эмиссий относятся:

- 1) технические удельные нормативы эмиссий;
- 2) нормативы предельно допустимых выбросов и сбросов загрязняющих веществ;
- 3) нормативы размещения отходов производства и потребления;
- 4) нормативы допустимых физических воздействий (количества тепла, уровня шума, вибрации, ионизирующего излучения и иных физических воздействий);
- 5) нормативы размещения серы в окружающей среде в открытом виде.

Нормативы эмиссий должны обеспечивать

соблюдение нормативов качества окружающей среды с учетом природных особенностей территорий и акваторий и рассчитываются на основе предельно допустимых концентраций или целевых показателей качества окружающей среды. Величины нормативов эмиссий являются основой для выдачи экологических разрешений и принятия решений о необходимости проведения технических мероприятий в целях снижения негативного воздействия хозяйственной и иной деятельности на окружающую среду и здоровье населения.

Нормативы предельно допустимых выбросов, за исключением выбросов парниковых газов, и сбросов загрязняющих веществ, размещения отходов производства и потребления являются величинами эмиссий, которые устанавливаются на основе расчетов для каждого стационарного источника эмиссий и предприятия в целом с таким условием, чтобы обеспечить достижение нормативов качества окружающей среды. Нормативы предельно допустимых выбросов и сбросов загрязняющих веществ, нормативы размещения отходов производства и потребления используются при выдаче разрешений на эмиссии в окружающую среду в составе проектов, содержащих расчетные значения нормативов, установленные значения технических удельных нормативов эмиссий для стационарных и передвижных источников выбросов, технологических процессов и оборудования. Срок действия установленных нормативов предельно допустимых выбросов и сбросов загрязняющих веществ, нормативного размещения отходов производства и потребления для объектов I, II и III категорий составляет десять календарных лет, для объектов IV категории - бессрочно.

Нормативы эмиссий в окружающую среду обосновываются в составе оценки воздействия, на окружающую среду намечаемой хозяйственной и иной деятельности либо в виде отдельных документов для действующих

предприятий. Разработка нормативов эмиссий для I категории хозяйственной и иной деятельности в соответствии со статьей 40 настоящего Кодекса осуществляется физическими и юридическими лицами, имеющими лицензии на выполнение работ и оказание услуг в области охраны окружающей среды. Нормативы эмиссий по отдельным источникам устанавливаются равными техническим удельным нормативам эмиссий либо определяются расчетным путем на основе нормативов качества окружающей среды. При установлении нормативов эмиссий учитываются существующие загрязнения окружающей среды. Данные по фоновым концентрациям параметров качества окружающей среды представляются национальной гидрометеорологической службой по договору с заказчиком проекта или проектной организацией. Представление данных по фоновым концентрациям параметров качества окружающей среды относится к деятельности, технологически связанной с ведением мониторинга состояния окружающей среды. Нормативы эмиссий от передвижных источников выбросов загрязняющих веществ в атмосферу не устанавливаются. Предельные концентрации основных загрязняющих атмосферный воздух веществ в выхлопных газах определяются законодательством Республики Казахстан о техническом регулировании.

В целях охраны и воспроизводства природных ресурсов устанавливаются нормативы состояния природных ресурсов. Нормативы состояния природных ресурсов и порядок их установления определяются законодательством Республики Казахстан о недрах и недропользовании, в области охраны, воспроизводства и использования животного мира, земельным, водным, лесным законодательством Республики Казахстан.

гл.специалист
отдела экологического регулирования
Аюпова А.

Предоставление экологической информации

Постановлением Правительства Республики Казахстан от 18 сентября 2013 года № 983 «Предоставление экологической информации» определено, как государственная услуга и пунктом 321 вошло в реестр государственных услуг Республики Казахстан, которую

оказывает РГП «Информационно-аналитический центр охраны окружающей среды». Стандарт государственной услуги «Предоставление экологической информации» утвержден приказом Министра энергетики Республики Казахстан от 23 апреля

2015 года № 301. Регламент данной государственной услуги был утвержден Приказом Министра энергетики Республики Казахстан от 22 мая 2015 года № 369. Указанная государственная услуга в

соответствии с утвержденным стандартом оказывается на бумажном носителе. Физическим и юридическим лицам государственная услуга предоставляется бесплатно в порядке очереди.

Окончание. Начало на стр. 5

Паспорт государственной услуги
«Предоставление экологической информации»

1	Наименование услуг	«Предоставление экологической информации» (далее — государственная услуга)
2	Государственная услуга оказывается на основании Законов Республики Казахстан, Постановлений, Приказа, Стандарта и т.д., указать полный перечень, действующих нормативно-правовых актов	Стандарт государственной услуги «Предоставление экологической информации», утвержден Приказом Министра энергетики РК от 23 апреля 2015 года № 301
3	Государственный орган, предоставляющий услугу	Государственная услуга оказывается РГП «Информационно-аналитический центр охраны окружающей среды» Министерства энергетики (далее - услугодатель)
4	Потребители услуги	Государственная услуга оказывается физическим и юридическим лицам
5	Форма оказываемой государственной услуги*	Бумажная
6	Прием заявлений и выдача результатов оказания государственной услуги осуществляются через	Канцелярию услугодателя
7	Необходимый Перечень документов для получения государственной услуги	Для получения государственной услуги услугополучатель направляет услугодателю заявление в произвольной форме в бумажном виде
8	Стоимость услуги и порядок оплаты	Государственная услуга оказывается бесплатно
9	Какие имеются льготы при оформлении государственной услуги	Льготы не имеются
10	Описание процесса оказания услуги	В процессе оказания государственной услуги участвуют следующие структурные подразделения: 1) специалист канцелярии услугодателя; 2) руководитель услугодателя; 3) специалист услугодателя. Процесс оказания услуги осуществляется в следующей последовательности: зарегистрированное заявление с входящим номером; ознакомление первого руководителя с содержанием документа и наложение резолюции. Передача документа специалисту для исполнения; наличие запрашиваемой информации в базе данных Государственного фонда экологической информации; в случаях отсутствия в базе данных Государственного фонда экологической информации запрос сторонним организациям государственным органам, юридическим лицам с уведомлением услугополучателя; документ подписанный руководителем услугодателя; выдача экологической информации, либо мотивированный отказ
	Сроки оказания услуги	Срок оказания государственной услуги: с момента сдачи пакета документов услугодателю 15 (пятнадцать) календарных дней
11	Результат оказания услуги	Результатом оказания государственной услуги является выдача экологической информации
12	Процедура продления срока оказания государственной услуги	Не предусмотрено

Информацию о порядке обжалования

Для обжалования решений, действий (бездействий) услугодателя и (или) его должностных лиц по вопросам оказания государственных услуг жалоба подается на имя руководителя услугодателя по адресу: 010000, город Астана, Дом министерств (левый берег), улица Орынбор № 8, подъезд № 14, телефон 8 (7172) 74 08 44.

Жалобы принимаются в письменной форме по почте либо нарочно через канцелярию

у услугодателя или Министерства.

Подтверждением принятия жалобы в канцелярии услугодателя, Министерства, является ее регистрация (штамп, входящий номер и дата регистрации проставляются на втором экземпляре жалобы или в сопроводительном письме к жалобе).

При обращении через портал информацию о порядке обжалования можно получить по телефону единого контакт-центра 1414.

В жалобе:

1) физического лица – указываются его фамилия, имя, отчество, почтовый адрес;

2) юридического лица – его наименование, почтовый адрес, исходящий номер и дата.

Жалоба услугополучателя, поступившая в адрес услугодателя, Министерства подлежит рассмотрению в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня ее регистрации. Мотивированный ответ о результатах рассмотрения жалобы направляется услугополучателю посредством почтовой связи либо выдается нарочно в канцелярии услугодателя, Министерства.

В случае несогласия с результатами оказанной государственной услуги услугополучатель может обратиться с жалобой в уполномоченный орган по оценке и контролю за качеством оказания государственных услуг.

Жалоба услугополучателя, поступившая в адрес уполномоченного органа по оценке и контролю за качеством оказания государственных услуг, подлежит рассмотрению в течение 15 (пятнадцати) рабочих дней со дня ее регистрации.

В случаях несогласия с результатами оказанной государственной услуги услугополучатель обращается в суд.

Утвержден приказом Министра энергетики Республики Казахстан от «23» апреля 2015 года № 301

Стандарт оказания государственной услуги «Предоставление экологической информации»

1. Общие положения

1. Государственная услуга «Предоставление экологической информации» (далее — государственная услуга).

2. Стандарт государственной услуги разработан Министерством энергетики Республики Казахстан (далее — Министерство).

3. Государственная услуга оказывается Республиканским государственным предприятием «Информационно-аналитический центр охраны окружающей среды» (далее — услугодатель).

Прием заявления и выдача результата оказания государственной услуги осуществляется через канцелярию услугодателя.

П. 321 Реестра утв. ППРК от 18 сентября 2013 года № 983

2. Порядок оказания государственной услуги

4. Сроки оказания государственной услуги:

1) с момента сдачи заявления услугодателю - в течение 15 (пятнадцати) календарных дней (срок рассмотрения НПА не предусмотрен);

2) максимально допустимое время ожидания для сдачи заявления — 20 минут;

3) максимально допустимое время обслуживания услугополучателя — 10 минут.

5. Форма оказания государственной услуги: бумажная.

6. Результат оказания государственной услуги - экологическая информация.

Форма предоставления результата оказания государственной услуги: бумажная.

7. Государственная услуга оказывается бесплатно физическим и юридическим лицам (далее - услугополучатели).

8. График работы услугодателя - с понедельника по пятницу включительно с 9-00 до 18-30 часов, с перерывом на обед с 13-00 до 14-30 часов, кроме выходных и праздничных дней, согласно трудовому законодательству Республики Казахстан.

Прием заявления и выдача результата оказания государственной услуги устанавливается с 9-00 часов до 17-30 часов с перерывом на обед с 13-00 часов до 14-30 часов.

Государственная услуга оказывается в порядке очереди, без предварительной записи и ускоренного обслуживания.

9. Для получения государственной услуги

услугополучатель (либо его представителя по доверенности) направляет заявление в произвольной форме к услугодателю.

При сдаче услугополучателем заявления услугодателю — подтверждением принятия является отметка на его копии о регистрации в канцелярии с указанием даты и времени приема пакета документов.

10. Основанием отказа в оказании государственной услуги являются п. 3 ст. 4 Закон Республики Казахстан от 23 октября 2000 года N 92-II ЗРК:

1) государственный орган, в который направлена просьба, не располагает запрашиваемой экологической информацией;

2) просьба является явно необоснованной или сформулирована в слишком общем виде;

3) просьба касается материалов, находящихся на заключительном этапе их подготовки, или внутренней переписки государственных органов и между ними, когда такое исключение предусматривается национальным законодательством или сложившейся практикой, при этом учитывается заинтересованность общественности в получении такой информации;

4) разглашение такой информации отрицательно повлияет на:

конфиденциальность работы государственных органов;

международные отношения, национальную оборону или государственную безопасность;

отправление правосудия возможность для лиц подвергаться справедливому судебному разбирательству или способность государственных органов проводить расследование уголовного или дисциплинарного характера;

конфиденциальность коммерческой и промышленной информации в целях защиты законных экономических интересов (в этих рамках информация о выбросах, относящаяся к охране окружающей среды, подлежит раскрытию);

права интеллектуальной собственности.

5) конфиденциальность личных данных и/или архивов, касающихся физического лица, когда соответствующее лицо не дало согласия на представление такой информации общественности в соответствии с

положениями национального законодательства;

6) интересы третьей стороны, представившей запрашиваемую информацию, если эта сторона не связана правовым обязательством поступать подобным образом, или если на эту сторону не может быть возложено такое обязательство, и в тех случаях, когда эта сторона не дает согласия на разглашение материала;

7) окружающую среду, к которой относится эта информация, например места размножения редких видов.

3. Порядок обжалования решений, действий (бездействий) центральных государственных органов, а также услугодателей и (или) их должностных лиц по вопросам оказания государственных услуг

11. Для обжалования решений, действий (бездействий) услугодателя и (или) его должностных лиц по вопросам оказания государственных услуг жалоба подается на имя руководителя услугодателя по адресу: 010000, город Астана, Дом министерств (левый берег), улица Орынбор № 8, подъезд № 14, телефон 8 (7172) 74 08 44.

Жалобы принимаются в письменной форме по почте либо нарочно через канцелярию услугодателя или Министерства.

Подтверждением принятия жалобы в канцелярии услугодателя, Министерства,

является ее регистрация (штамп, входящий номер и дата регистрации проставляются на втором экземпляре жалобы или в сопроводительном письме к жалобе).

При обращении через портал информацию о порядке обжалования можно получить по телефону единого контакт-центра 1414.

В жалобе:

1) физического лица — указываются его фамилия, имя, отчество, почтовый адрес;

2) юридического лица — его наименование, почтовый адрес, исходящий номер и дата.

Жалоба услугодателя, поступившая в адрес услугодателя, Министерства подлежит рассмотрению в течение 5 (пяти) рабочих дней со дня ее регистрации. Мотивированный ответ о результатах рассмотрения жалобы направляется услугодателю посредством почтовой связи либо выдается нарочно в канцелярии услугодателя, Министерства.

В случае электронного обращения через портал, услугодателю из «личного кабинета» доступна информация об обращении, которая обновляется в ходе обработки (отметки о доставке, регистрации, исполнении, ответ о рассмотрении или отказе в рассмотрении).

В случае несогласия с результатами оказанной государственной услуги услугодатель может обратиться с жалобой в уполномоченный орган по оценке и контр-

олю за качеством оказания государственных услуг.

Жалоба услугодателя, поступившая в адрес уполномоченного органа по оценке и контролю за качеством оказания государственных услуг, подлежит рассмотрению в течение 15 (пятнадцати) рабочих дней со дня ее регистрации.

12. В случаях несогласия с результатами оказанной государственной услуги услугодатель обращается в суд.

3. Иные требования с учетом особенностей оказания государственной услуги

13. Адреса мест оказания государственной услуги размещены на интернет-ресурсах:

1) Министерство энергетики Республики Казахстан - www.energo.gov.kz, раздел «Государственные услуги»;

2) Услугодатель - www.aarhus.kz/ru, раздел «Доступ к экологической информации», www.ecogofond.kz раздел «Государственная услуга»;

14 Услугодатель получает информацию о порядке и статусе оказания государственной услуги через единый контакт-центр по вопросам оказания государственной услуги.

15. Контактные телефоны справочных служб по вопросам оказания государственной услуги: 8 (7172) 58 00 58 и единого контакт-центра по вопросам оказания государственных услуг: (1414).

«Экологиялық ақпарат ұсыну»

Мемлекеттік көрсетілетін қызмет стандарты

1. Жалпы ережелер

1. «Экологиялық ақпарат ұсыну» мемлекеттік көрсетілетін қызметі (бұдан әрі — мемлекеттік көрсетілетін қызмет).

2. Мемлекеттік көрсетілетін қызмет стандартын Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігі (бұдан әрі — Министрлік) әзірледі.

3. Мемлекеттік қызметті «Қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық-талдау орталығы» республикалық мемлекеттік кәсіпорны (бұдан әрі — көрсетілетін қызметті беруші) көрсетеді.

Өтініштерді қабылдау және мемлекеттік қызметті көрсету нәтижелерін беру көрсетілетін қызметті берушінің кеңсесі арқылы жүзеге асырылады.

2. Мемлекеттік қызметті көрсету тәртібі

4. Мемлекеттік қызметті көрсету мерзімдері:

1) Өтінішті қызмет берушіге тапсырғаннан — 15 (он бес) жұмыс күн аралығында;

2) өтініш тапсыру үшін күтудің рұқсат етілген ең ұзақ уақыты — 20 (жиырма) минут.

3) көрсетілетін қызметті алушыға қызмет көрсетудің рұқсат етілген ең ұзақ уақыты — 10 (он) минут.

5. Көрсетілетін мемлекеттік қызмет нысаны: қағаз түрінде.

6. Мемлекеттік қызмет көрсету нәтижесі — экологиялық ақпарат.

7. Мемлекеттік қызмет жеке және заңды тұлғаларға (бұдан әрі — көрсетілетін қызметті алушылар) тегін көрсетіледі.

8. Көрсетілетін қызметті берушінің жұмыс кестесі - Қазақстан Республикасының еңбек заңнамасына сәйкес демалыс және мереке күндерін қоспағанда, дүйсенбі - жұма аралығында сағат 13.00-ден 14.30-ға дейінгі түсі үзіліспен сағат 9.00-ден 18.30-ға дейін.

Мемлекеттік қызмет алдын ала жазылусыз және жеделдетіп қызмет көрсетусіз кезек күту тәртібімен көрсетіледі.

9. Көрсетілетін қызметті алушы (не сенімхат бойынша оның өкілі) жүгінген кезде мемлекеттік қызмет көрсету үшін еркін нысандағы өтінішті қызмет берушіге

жолдайды.

Көрсетілетін қызметті алушы қызмет берушіге өтінішті тапсырғанда - қабылданғанының дәлелі ретінде, кеңседе қабылдап алған құжаттың көшірмесіне күні және уақыты көрсетіп тіркелгендігі болып табылады.

10. Мемлекеттік қызметті көрсетуден бас тартудың негізі болып табылатындар:

1) өтініш жіберілген мемлекеттік органды сұрау салынған экологиялық ақпараттың болмауы;

2) өтініш айқын негізсіз болуы немесе тым жалпылама түрде тұжырымдалуы;

3) өтініш әзірлеудің соңғы кезеңінде немесе мемлекеттік органдардың ішкі және өзара хат алмасудағы материалдарға қатысты болуы;

4) мұндай ақпаратты жария ету мыналарға теріс әсер етуіне:

мемлекеттік органдар жұмысының құпиялылығына;

халықаралық қатынастарға, ұлттық қорғанысқа немесе мемлекеттік қауіпсіздікке;

сот әділдігін жасауға, адамдарға әділетті сот тергеуін жүргізу мүмкіндігіне немесе мемлекеттік органдардың қылмыстық немесе тәртіптік сипаттағы тергеу жүргізу қабілетіне;

заңды экономикалық мүдделерді қорғау мақсатында коммерциялық және өнеркәсіптік ақпараттың жасырылуына (бұл шеңберде қоршаған ортаны қорғауға қатысты қалдықтар туралы ақпарат ашып көрсетілуі тиіс);

зияткерлік меншік құқықтарына.

5) ұлттық заңнама ережелеріне сәйкес жұртшылыққа мұндай ақпарат беруге тиісті адам келісім бермеген кезде жеке адамға қатысты жеке деректердің және/немесе мұрағаттардың құпиялылығына;

6) егер бұл тарап бұлайша әрекет жасауға құқықтық міндеттемен байланысты болмаса немесе егер бұл тарап мұндай міндеттеме жүктелуі мүмкін болмаса және бұл тарап материалды жария етуге келісім бермесе, сұрау салынған ақпаратты берген үшінші тараптың мүдделеріне;

7) осы ақпарат қатысты қоршаған ортаға, мысалы, сирек кездесетін түрлердің өсіп-өнетін орындарына.

3. Мемлекеттік қызмет көрсету мәселелері бойынша орталық мемлекеттік органдардың, сондай-ақ көрсетілетін қызметті берушінің және (немесе) оның лауазымды адамдарының шешімдеріне, әрекетіне (әрекетсіздігіне) шағымдану тәртібі

11. Мемлекеттік көрсетілетін қызмет мәселелері бойынша көрсетілетін қызметті берушінің және (немесе) оның лауазымды адамдарының шешімдеріне, әрекетіне (әрекетсіздігіне) шағымдану үшін көрсетілетін қызметті беруші басшысының атына мына мекенжай бойынша беріледі: 010000, Астана қаласы, Министрліктер үйі (сол жағалау), Орынбор көшесі № 8, № 14-кіреберіс, телефон: 8 (7172) 74-08-44.

Шағым жазбаша түрде почта арқылы не жұмыс күндері көрсетілетін қызметті берушінің немесе Министрліктің кеңсесі арқылы қолма-қол қабылданады.

Қызмет берушінің, Министрлікте шағымды қабылдап алғанының дәлелі ретінде оны тіркеу болып табылады. (шығымның екінші данасына немесе шағымның ілеспе хатына мөртабан, тіркелген кіріс нөмірі және күні қойылады).

Портал арқылы жүгінген жағдайда шағымдану тәртібі туралы ақпаратты бірінғай байланыс -орталығының телефоны (1414) арқылы алуға болады.

Шағымда:

1) жеке тұлға — тегі, аты, өкесінің аты, почталық мекенжайы;

2) заңды тұлға — атауы, почталық мекенжайы, шығыс нөмірі мен күні көрсетіледі. Көрсетілетін қызметті алушы өтінішке қол қою керек.

Көрсетілетін қызметті берушінің, Министрліктің мекенжайына келіп түскен көрсетілетін қызметті алушының шағымы тіркелген күнінен бастап 5 (бес) жұмыс күні ішінде қарауға жатады. Шағымды қарастырудың нәтижесі туралы дәлелді жауапты қызмет алушының пошталық байланысы арқылы жолданады немесе Министрліктің, қызмет берушінің кеңсесінен қолмақол беріледі.

Шағым портал арқылы жіберілсе көрсетілетін қызметті алушы өтініш

Қазақстан Республикасы
Энергетика министрлігі
2015 жылғы «23» сәуірдегі
№ 301 бұйрығымен бекітілді

туралы ақпаратты «жеке кабинетінен» көре алады, ол өтініштерді көрсетілетін қызметті берушінің өңдеуі барысында жанартылып тұрады (жеткізілгені, тіркелгені, орындалғаны туралы белгілер, қарау немесе қараудан бас тарту туралы жауап).

Көрсетілген мемлекеттік қызметтің нәтижесімен келіспеген жағдайда көрсетілетін қызметті алушы мемлекеттік қызмет көрсету сапасын бағалау және бақылау жөніндегі уәкілетті органға шағыммен жүгіне алады.

Мемлекеттік қызмет көрсету сапасын бағалау және бақылау жөніндегі уәкілетті органның мекенжайына келіп түскен көрсетілетін қызметті алушының шағымы тіркелген күнінен бастап 15 (он бес) жұмыс күні ішінде қарауға жатады.

12. Көрсетілген мемлекеттік қызмет нәтижелерімен келіспеген жағдайда көрсетілетін қызметті алушы Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген тәртіппен сотқа жүгінуге құқылы.

3. Мемлекеттік қызмет көрсету ерекшеліктері ескеріле отырып қойылатын өзге де талаптар

13. Мемлекеттік қызмет көрсету орындарының мекенжайлары мынадай интернет-ресурстарында орналастырылған:

1) Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігі - www.energo.gov.kz, «Мемлекеттік қызметтер» бөлімі;

2) Көрсетілетін қызметті беруші www.aarhus.kz/ru, «Экологиялық ақпаратқа қол жеткізу» бөлімі, www.ecogofond.kz «Мемлекеттік қызметтер» бөлімі.

14. Көрсетілетін қызметті алушы мемлекеттік қызмет беру мәселелері жөнінде бірінғай байланыс орталығы арқылы көрсетілетін мемлекеттік қызметтің тәртібі және статусы туралы ақпарат алуға құқылы.

15. Мемлекеттік қызмет көрсету мәселелері бойынша анықтамалық қызметтердің байланыс телефондары: 8 (7172) 58 00 58 және мемлекеттік қызметтер көрсету мәселелері жөніндегі бірінғай байланыс орталығы: (1414).

**Блок – схема взаимодействия при оказании государственной услуги через услугодателя.
Предоставление экологической информации.**

- 1) Прием заявления через канцелярию услугодателя;
- 2) Передача заявления исполнителю;
- 3) Рассмотрение заявления исполнителем;
- 4) Поиск материалов по запросу;

- 5) Составление письма-ответа услугополучателю;
- 6) Выдача материалов в бумажном формате;
- 7) Срок оказания государственной услуги — 15 календарных дней.

Пайдалы хабарлама

Қазақстан Республикасының ұйымдары мен кәсіпорындарына

Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігінің «Қоршаған ортаны қорғаудың ақпараттық-талдау орталығы» РМҚ жанындағы Қоршаған ортаны қорғау және табиғатты пайдалану саласындағы қайта даярлау және біліктілікті арттыру орталығы базасында Астана қаласында Қоршаған ортаны қорғау және табиғатты пайдалану саласында мамандандырылған оқыту семинарын өткізеді:

«Экологиялық аудит»	2015 жыл 21-23 қыркүйек
«Экологиялық кодекс. Құқыққолдану»	2015 жыл 28-30 қыркүйек

«Экологиялық аудит» семинарының бағдарламасында қаралатын негізгі тематикалық бағыттар: қоршаған ортаны қорғау саласындағы халықаралық стандарттар, оларды тәжірибеде пайдалану мысалдары. Экологиялық басқару және менеджмент. Қауіпті химиялық заттар мен пестицидтер, оларды пайдалану әдістері.

«Экологиялық кодекс. Құқыққолдану» семинары бағдарламасында қаралатын негізгі тематикалық бағыттар: табиғатты қорғау саласындағы сурақтарына бойынша Қылмыстық, Әкімшілік, Салық және Экологиялық кодекстеріне өзгертулер мен толықтырулар, химиялық ластану бойынша табиғатты қорғау конвенцияларын (Киото, Базель, Стокгольм, Роттердам) жүзеге асыруда ҚР заңдары; мемлекеттік қалдықтарды реттеу және парниктік газдарды сіңіру, өкімшілік және нарықтық механизм. Білімдерді қорытынды бағалау нәтижелері негізінде тыңдаушыға Энергетика вице-министрінің қолымен ведомствалық үлгідегі куәлік беріледі.

Оқыту семинарын қатысушылар келесі үлестіру материалдарымен қамтылады: «Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексі» соңғы өзгертулер және толықтырулармен қоса, электронды жеткізудегі «Eco-info» (CD-диск және 700 астам құжаттар) қоршаған ортаны қорғау саласының электронды базасы.

Оқытудың бір семинарының құны 4 сағат бойынша анықталып, төмендегідей болады:

- 1) табиғатты пайдаланушы кәсіпорындар үшін — 120 000 тенге, соның ішінде ҚҚС;
- 2) мемлекеттік мекемелер үшін — 80 000 тенге, соның ішінде ҚҚС;
- 3) Энергетика министрлігінің ведомствалық ұйымдары үшін — конкурс нәтижелері немесе шарт негізінде;
- 4) ҰЕҰ, БАҚ өкілдері мен ЖОО оқытушылары үшін — Орхус конвенциясы шеңберінде тегін оқытылады.

Ұжымдық өтінім беру кезінде жеңілдіктер қарастырылған: 5-тен 10 адамға дейін — 10 % дейін жеңілдік, 10-нан жоғары — 15 % дейін жеңілдік.

Тыңдаушының жоғарыда аталған екі семинарға да қатысуы кезінде 20% жеңілдік ұсынылады.

Өтінімдер тіркеу нысаны негізінде құрстың басталуына 3 күн қалғанға дейін қабылданады. Тіркеу нысанын www.iacoos.kz сайтынан жүктеп алуға болады.

Барлық ұйымдастырушылық сұрақтар бойынша (7172) 79-96-44/45 телефондары арқылы Гулжазира Мәшімбаеваға, Фариза Шымшықоваға және Данагүл Абикиге (pkkiac@mail.ru) хабарласуыңызды сұраймыз.

Полезная информация

Организациям и предприятиям Республики Казахстан

Министерство энергетики Республики Казахстан на базе Центра переподготовки и повышения квалификации в области охраны окружающей среды и природопользования при РГП «Информационно-аналитический центр охраны окружающей среды» проводит в г. Астана специализированные обучающие семинары в области охраны окружающей среды и природопользования.

«Экологический аудит»	с 21 по 23 сентября 2015 года
«Экологический кодекс. Правоприменение»	с 28 по 30 сентября 2015 года

В программе семинара «Экологический аудит» рассматриваются основные тематические направления: международные стандарты в области охраны окружающей среды примеры их применения на практике. Экологическое управление и менеджмент. Аудит опасных химических веществ и пестицидов, способы их утилизации.

В программе семинара «Экологический кодекс. Правоприменение» рассматриваются основные тематические направления: изменения и дополнения в Уголовный, Административный, Налоговый и Экологический кодексы по вопросам природоохранного законодательства; законы РК в реализацию природоохранных конвенций по химическим загрязнениям (Киото, Базель, Стокгольм, Роттердам); государственное регулирование выбросов и поглощения парниковых газов, административный и рыночный механизмы.

На основании результатов итоговой оценки знаний слушателям выдается сертификат ведомственного образца за подписью Вице-министра энергетики.

Участники обучающих семинаров обеспечиваются следующим раздаточным материалом: «Экологический кодекс Республики Казахстан» с последними изменениями и дополнениями, правовая база в области охраны окружающей среды «Eco-info» на электронном носителе (CD-диск с более 700 документами).

Стоимость одного семинара для участника обучения определяется по 4 категориям и составляет для:

- 1) предприятий - природопользователей - 120 000 тенге, в том числе НДС;
- 2) государственных учреждений - 80 000 тенге, в том числе НДС;
- 3) подведомственных организаций Министерства энергетики - результатами конкурса или на договорной основе;
- 4) для представителей НПО, СМИ и преподавателям ВУЗов и колледжей - в рамках Орхусской конвенции обучение на бесплатной основе.

При подаче коллективной заявки предусматривается скидка: от 5-ти до 10-ти человек - скидка до 10 %, от 10-ти и выше - скидка до 15 %.

При участии слушателя на обоих вышеупомянутых семинарах предоставляется скидка - 20%.

Бюджетные организации регистрируют договора в департаментах казначейства по месту нахождения организации.

Заявки принимаются не позже чем за 3 дня до начала обучающего семинара на основании регистрационной формы, которую можно скопировать на сайте www.iacoos.kz.

По всем организационным вопросам можете обращаться к Мәшімбаевой Гулжазире, Шымшықова Фаризе и Абики Данагүл по тел. (7172) 79-96-44/45, 79-93-35 pkkiac@mail.ru.